

Ekonomik Büyüme

2024 - 2.Çeyrek

Yıllık
Değişim
%

2,49

Çeyreklik
Değişim
%

0,07

Büyüklik
Trilyon TL

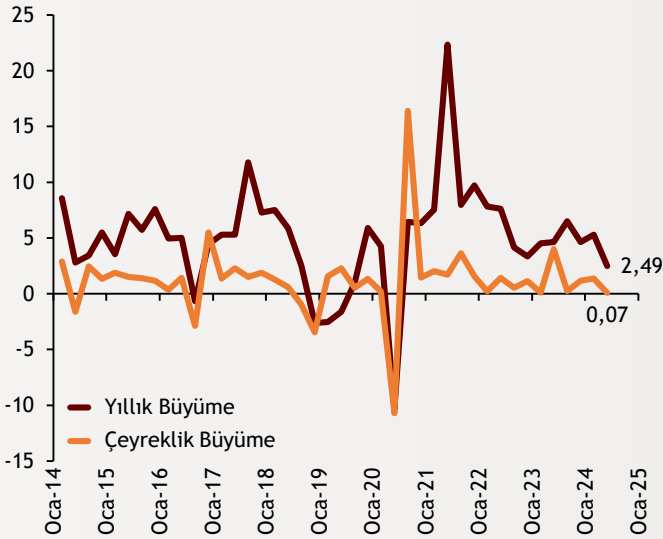
9,5

alBaraka BANKNOT

Veriler % ve trilyon TL olarak belirtilmiştir.

Şekil.1 GSYH Büyümesi

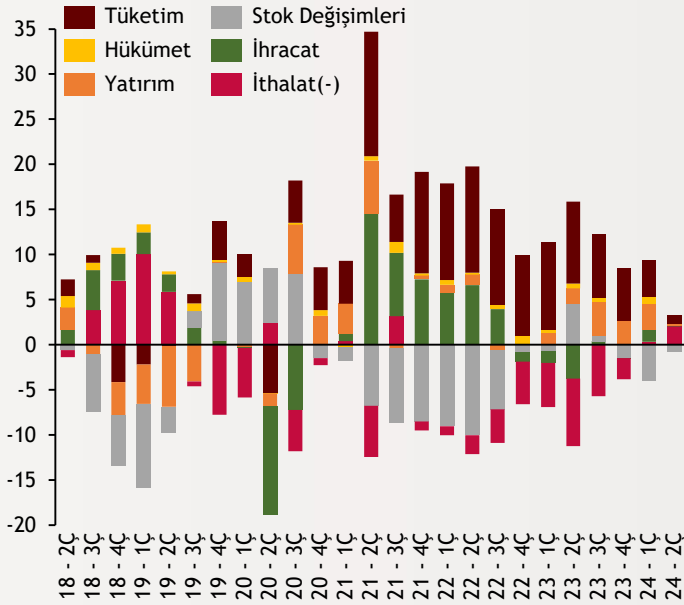
% Değişim, Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2024 ikinci çeyreğe ilişkin dönemsel gayri yurtiçi hasıla sonuçlarını yayımladı. Türkiye ekonomisi 2024'ün ikinci çeyreğinde piyasa beklentilerine altında olarak yıllık %2,49 oranında büyüme kaydetti. Çeyreklik bazda ise ülke ekonomisi, %0,07 oranında büyüdü.

Şekil.2 Büyümenin Katkıları

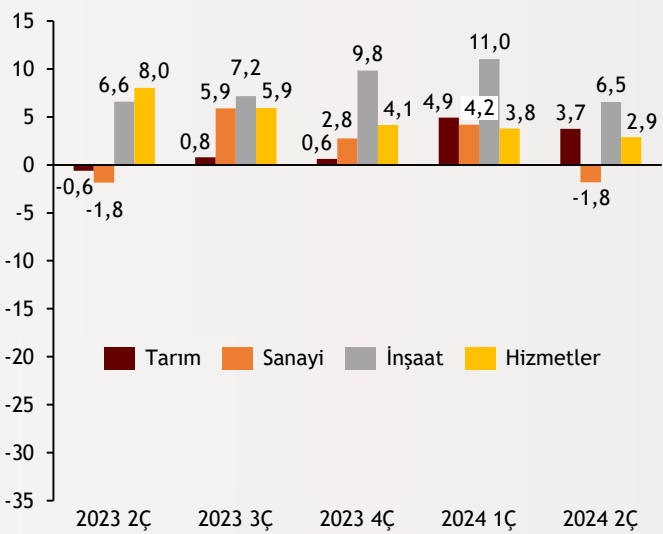
Harcama Yöntemine Göre - Yıllık Büyümeye Katkı

alBaraka
BANKNOT

GSYH'deki değişimin kompozisyonuna baktığımızda, tüketim katkısı pandemiden sonraki en düşük seviyesine geriledi. Büyümeye en çok katkı ise net ihracattan geldi. Özellikle ithalat tarafındaki azalış büyüme katkı yapan kalemlerden biri oldu. Stok değişimleri kaynaklı negatif katkı devam ederken hükümet harcamaları ve yatırım katkısı sınırlı kaldı.

Şekil.3 Sektörel Büyüme

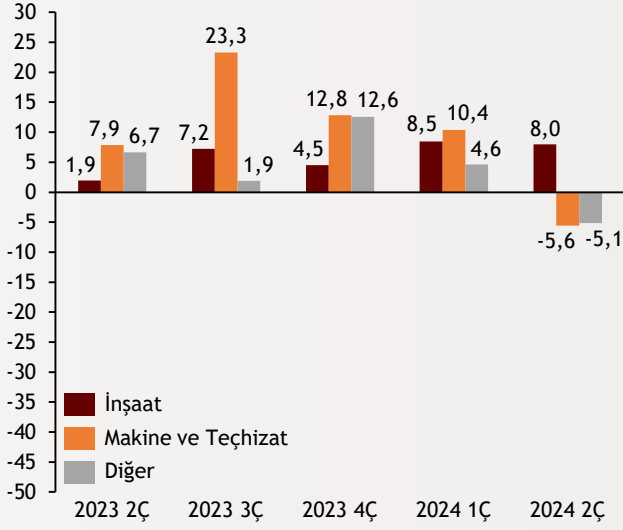
Üretim Yöntemiyle - Yıllık % Değişim

alBaraka
BANKNOT

Sektörel büyümeler incelendiğinde sanayi tarafında üç çeyrek sonra yaşanan daralma göze çarpıyor. Benzer şekilde diğer üç sektörde de ivme kaybı mevcut. Geçtiğimiz çeyrek uzun süre aradan sonra yüzde 10 büyümeyi aşan inşaat sektörü son bir yılın en yavaş büyüme oranına gerilerken hizmet tarafında da pandemiden bu yana en düşük büyüme oranı kaydedildi. Tarımda ise geçtiğimiz yıla nazaran güçlü görünüm sürüyor.

Şekil.4 Yatırım Büyümesi

Yıllık % Değişim - Zincirlenmiş Hacim Endeksi

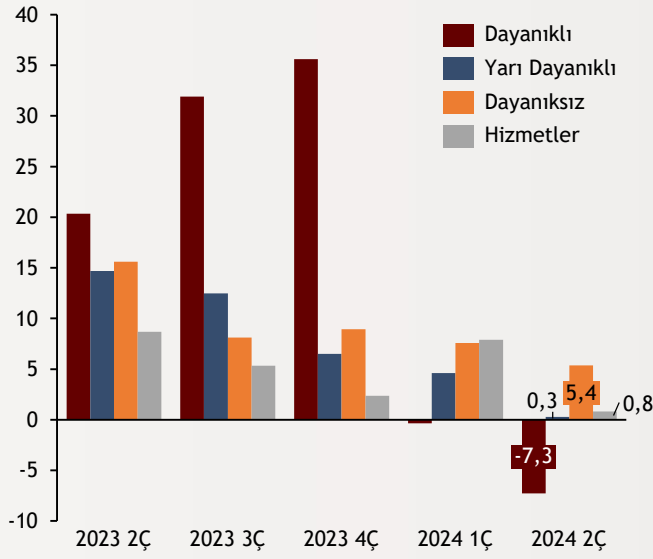

Yatırım büyümesinde inşaatın ilk çeyrekteki güçlü büyümesi azalarak da olsa ikinci çeyreğe taşınırken diğer iki grupta küçülme gözlemlendi. Makine ve teçhizat 2019'dan sonra ilk kez küçülürken diğer aktiflerde de 2021'den bu yana en düşük oran kaydedildi.

alBaraka
BANKNOT

Şekil.5 Özel Tüketim Büyümesi

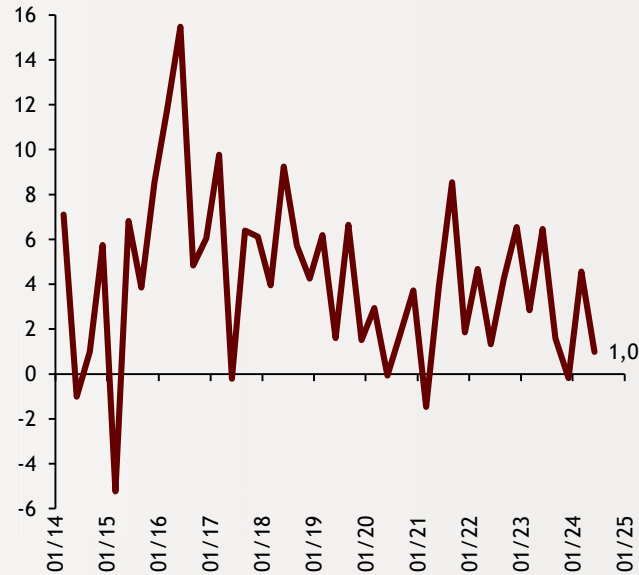
Yıllık % Değişim - Zincirlenmiş Hacim Endeksi

Özel tüketim harcamaları büyümeye katkının önemli unsurlarından olmaya bu çeyrekte de devam etti fakat genel ekonomik görünüm de göz önünde bulundurulduğunda bu sene tüketimdeki yavaşlama net bir biçimde görülüyor. Tüm alt kategorilerde yavaşlama derinleşirken dayanıklı tüketimde son 5 yılın en düşük büyüme oranı kaydedildi.

Şekil.6 Hükümet Harcamaları

Yıllık % Değişim - Zincirlenmiş Hacim Endeksi

alBaraka
BANKNOT

Kamu harcamaları yıllık bazda yüzde 1 yükselerek 2023 son çeyrekte bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti. Diğer yandan 2023 son çeyrekteki düşüşü denklemden çıkardığımızda ise 2021 birinci çeyrekte bu yana kamu harcamalarında en düşük yıllık artış kayıtlara geçmiş oldu.

GSYH İstatistikleri - Harcama Yöntemine Göre

Yıllık % Değişim	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Haz.24
Tüketim	16,28	13,44	10,66	8,84	6,34	1,45
T - Dayanıklı Mallar	44,03	20,35	31,92	35,6	-0,36	-7,28
T - Yarı Dayanıklı Mallar	25,11	14,7	12,47	6,49	4,62	0,28
T - Dayanısız Mallar	12,88	15,61	8,11	8,94	7,59	5,35
T - Hizmetler	9,5	8,67	5,35	2,35	7,9	0,81
Hükümet	2,84	6,46	1,58	-0,18	4,57	0,98
Yatırım	4,29	5,34	14,21	9,15	9,25	0,5
Y - İnşaat	1,39	1,94	7,24	4,52	8,46	7,95
Y - Makine ve Teçhizat	6,57	7,9	23,28	12,81	10,37	-5,56
Y - Diğer Aktifler	3,65	6,65	2,23	12,55	4,59	-5,14
İhracat	-1,3	-3,78	0,37	0,03	1,39	0,12
İthalat	-4,88	-7,48	-5,7	-2,34	0,32	2,01
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla - GSYH	4,5	4,6	6,5	4,6	5,3	2,5

GSYH İstatistikleri - Üretim Yöntemine Göre

Yıllık % Değişim	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Haz.24
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	-2,88	-0,6	0,79	0,62	4,94	3,75
Sanayi	-0,09	-1,84	5,9	2,77	4,19	-1,82
İmalat Sanayi	2,11	-1,06	6,46	2,8	3,61	-2,9
İnşaat	5,03	6,59	7,16	9,81	11,03	6,55
Hizmetler	13,15	8,03	5,92	4,14	3,79	2,89
H - Bilgi ve İletişim	10,37	2,87	2,17	-2,25	4,32	3,42
H - Finans ve Sigorta	12,15	9,82	5,9	5,71	6,67	3,42
H - Gayrimenkul Faaliyetleri	3,86	4,39	3,2	4,28	2,07	3,66
H - Meslek, İdari ve Destek Hizmetleri	12,28	0,45	-1,23	-0,88	5,75	0,6
H - Kamu Yönet., Eğitim, Sağlık, Sosyal Hiz.	2,47	5,03	4,15	3,8	4,45	3,2
H - Diğer Hizmet	11	8,84	3,21	3,73	0,9	7,44
Sektörel Toplam	4,04	3,34	5,51	3,92	5,09	1,58
Vergi - Sübvansiyon	8,96	16,19	15,22	10,16	7,18	9,62

Tahmin ve Beklentiler

TÜİK 2024 ikinci çeyrek büyüme verilerini yayımladı. Geçmiş dönemlere nazaran ciddi farklılıklar gözlemlenen bu dönemde, tüketimin büyümeye yaptığı katkının azalması dikkat çekti. Ayrıca ithalattaki azalma da büyümeye ciddi bir katkı yaptı. İnşaat tarafında büyüme pozitif tarafta kalsa da ivme kaybı yaşandı, sanayi tarafında ise küçülme göze çarptı. Parasal sıkılaştırma politikalarının etkilerini görmeye başladığımız ikinci çeyreği takiben sonraki dönemlerde de bu etkinin tüketim tarafına etkisi yakından izlenecek.

Teşekkürler...

ekonomikarastirmalar@albarakaturk.com.tr

Ömer Emeç

Baş Ekonomist

oemec@albarakaturk.com.tr

Mustafa Berk Erdal

mustafa.erdal@albarakaturk.com.tr

Rahime Aybike Çalışkan

rcaliskan@albarakaturk.com.tr

Bersun Turna

bersun.turna@albarakaturk.com.tr

Muhammed Yasir Aksu

muhammed.aksu@albarakaturk.com.tr

İbrahim Erdem Yıldırım

ibrahim.yildirim@albarakaturk.com.tr

Abdullah Arıkan

abdullah.arikan@albarakaturk.com.tr

Burada belirtilen bilgiler güvenilirliğine ve doğruluğuna inanılan kaynaklardan, okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla derlenmiştir. Resmi kaynaklardan alınan bilgilere dayalı yapılan yorumlar ve tahminler, o tarihteki kanımızı yansıtmaktaysa da bu bilgiler, hiçbir şekilde yatırım danışmanlığı faaliyeti olarak değerlendirilemeyecektir. Söz konusu kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu bilgilerin kullanılmasından doğabilecek zararlardan dolayı, Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. hiçbir sorumluluk kabul etmez. İşbu rapor içerisindeki bilgilere ait telif hakkı Bankamıza ait olup, üçüncü kişilerce izinsiz kullanılamaz, çoğaltılamaz veya kopyalanamaz.